

Sajátérték, sajátvektor

Emlékeztető „MESE” (A sajátérték, sajátvektor pontos definíciója a könyvben!!!):

Leképezés sajátvektora olyan nem nulla vektor, amelynek képe (a hozzárendelt vektor) párhuzamos az eredeti vektorral. Ebben az esetben a képvektor λ -szorosa az eredeti vektornak, ez a λ érték a leképezés adott sajátvektorhoz tartozó sajátértéke.

1.1 Az alábbi transzformációknak határozzuk meg a sajátértékeit és sajátvektorait, a leképezés mátrixának kiszámítása nélkül „józan paraszti ésszel”!

- a) Síkbeli tükrözés az origóra.
- b) Térbeli tükrözés az origóra.
- c) Síkbeli tükrözés az x tengelyre
- d) Térbeli 180° -os forgatás a z tengely körül
- e) Síkbeli vektorok vetítése origón átmenő tengelyre.
- f) Térbeli vektorok vetítése az x tengelyre; az xy síkra; az xz síkra.
- g) Térbeli 90° -os forgatás az y tengely körül
- h) Síkbeli origó körüli 60° -os forgatás
- i) Térbeli vektorok tükrözése az xy síkra

Megoldások (a nullvektor minden esetben kivétel, mert a nullvektor soha nem sajátvektor!)

- a) SV minden vektor -1 SÉ-kel;
- b) Ugyanúgy, mint a).
- c) SV-ok az y tengely vektorai -1 SÉ-kel, és az x tengely vektorai 1 SÉ-kel
- d) SV-ok az z tengely vektorai 1 SÉ-kel, és az xy sík vektorai -1 SÉ-kel
- e) Az adott tengelyre eső vektorok a SV-ok 1 SÉ-kel. A tengelyre merőleges egyenes vektorai is SV-ok 0 SÉ-kel.
- f) x tengelyre: a tengelybe eső vektorok SV-ok 1 SÉ-kel, az yz síkba esők pedig 0 SÉ-kel;
 xy síkra: a síkba eső vektorok SV-ok 1 SÉ-kel, a z tengely irányúak pedig 0 SÉ-kel;
 xz síkra: hasonlóan, mint előbb.
- g) SV-ok csak az y tengely vektorai 1 SÉ-kel
- h) Nincs SV-a és SÉ-e
- i) SV-ok az xy sík vektorai az 1 SÉ-kel, és a z tengely vektorai a -1 SÉ-kel